

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Тема:

СРПСКА ЛИНГВИСТИЧКА БИБЛИОГРАФИЈА

Кандидат: (Свака рубрика мора бити попуњена.)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Орган који је именовао комисију Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду</p> <p>Комисија:</p> <p>1. Др Александра Вранеш, редовни професор од 27.10.2004. на Филолошком факултету у Београду библиотекарство</p> <p>2. Др Предраг Пипер, редовни професор од 05.12.1991. на Филолошком факултету у Београду руски језик</p> <p>3. Др Бојан Ђорђевић, доцент од 07.12.2010. на Филолошком факултету у Београду библиотекарство, архивистика</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Ана Велимир Голубовић</p> <p>2. Датум и место рођења, општина, република: 14.12.1978. Београд, Савски Венац, Србија</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 06.03.2008. Филолошки факултет Универзитета у Београду <i>Библиографија у часопису „Јужнословенски филолог“</i></p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Библиотекарство</p> <p>5. Приказ научних стручних радова са оценом: <i>Библиографија радова</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Библиографија за 2001. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији и Црној Гори и Републици Српској / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 59 (2003), стр. 245–287.• Библиографија за 2002. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији и Црној Гори и Републици Српској / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић ; грађу из Македоније прикупила Радмила Баскић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 60 (2004), стр. 255–341.• Девет деценија српске текуће славистичке библиографије у часопису „Јужнословенски филолог“ : почеци / Ана Голубовић // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352–5007. – 65/66 (2004), стр. 381–384.• Каталог выстави „Сербская сопоставительная русистика“ / Биљана Чудомирович, Анна Голубовић // Проекти по сопоставительному изучению русского и других языков : доклады / VI международный симпозиум Проекти по сопоставительному изучению русского и других языков (Белград, 1–4 июня 2004 г.) ; редактор

- Боголюб Станкович. – Београд : Славистичко друштво Србије, 2004. – Стр. 241–270.
- Библиографија за 2003. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији и Црној Гори, Републици Српској и Македонији / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић ; грађу из Македоније прикупила Радмила Баскић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 61 (2005), стр. 331–404.
 - Библиографија докторских дисертација о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду од 1995–2004. године / Ана Голубовић // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352–5007. – 68 (2005), стр. 271–276.
 - Библиографија магистарских радова о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду од 1995–2004. године / Ана Голубовић // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352–5007. – 68 (2005), стр. 275–289.
 - Библиографија за 2004. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији и Црној Гори, Републици Српској и Македонији / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић ; грађу из Македоније прикупила Радмила Баскић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 62 (2006), стр. 411–503.
 - Руска државна библиотека (Москва) и Руска национална библиотека (Санкт-Петербург) : сличности и разлике у савременом тренутку / Ана Голубовић // Јавне библиотеке. – ISSN 1452–1253. – 2, 3/4 (2006), стр. 69–80.
 - Библиографија за 2005. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији и Црној Гори, Републици Српској и Македонији / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић ; грађу из Македоније прикупила Радмила Баскић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 63 (2007), стр. 305–407.
 - О текућој лингвистичкој библиографији у Јужнословенском филологу / Ана Голубовић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 63 (2007), стр. 207–223.
 - Библиографија за 2006. и 2007. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији, Црној Гори и Републици Српској / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупиле Соња Ненезић и Миодарка Тепавчевић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 65 (2009), стр. 469–630.
 - Библиографија Богдана Терзића / Ана Голубовић, Вукосава Ђапа-Иветић // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 8 (2009), стр. 19-44.
 - Приватна библиотека Богдана Терзића / Ана Голубовић // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 13 (2009), стр. 521-525.
 - Стогодишњица часописа Rocznik Slawistyczny / Ана Голубовић // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352-5007. – 75 (2009), стр. 245-252.
 - Библиографија за 2008. и 2009. годину : расправа и дела из индоевропске филологије и опште лингвистике која су изашла у Србији, Црној Гори и Републици Српској / библиографију уредила и грађу из Србије и Републике Српске прикупила Ана Голубовић ; грађу из Црне Горе прикупила Мира Чановић // Јужнословенски филолог. – ISSN 0350–185X. – 67 (2011), стр. 363–538.

- Лингвистичка библиографија у научним часописима у Србији / Ана Голубовић // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 15 (2011), стр. 301-308.

III ОБРАЗЛОЖЕНИ КРИТЕРИЈУМИ И РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ЗАСНИВА ПОЗИТИВНА ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Магистарски рад под насловом *Библиографија у часопису „Јужнословенски филолог“* кандидат је са успехом одбранио 06.03.2008. године пред комисијом коју су чинили: проф. др Александра Вранеш (ментор), проф. др Предраг Пипер и др Јасна Влајић–Поповић. Изучавањем до сада објављених 67 бројева *Јужнословенског филолога* који пружају мноштво информација значајних библиографима, кандидат је био у прилици да се подробније упозна и са другим научним лингвистичким часописима, као и библиографијама у њима. Презентовани чланци и рубрике у том раду садрже податке који су од важности за библиографију и сродне дисциплине. Цео часопис, а нарочито објављене библиографије у њему, могу се посматрати као извори података о другим сачињеним библиографијама и достигнућима из ове области. Они су незаобилазни, вредни извори у проучавању историјата библиографије као науке код нас.

Кандидат је вишегодишњи сарадник Института за српски језик САНУ и уредник текуће годишње лингвистичке библиографије коју деценијама негује часопис *Јужнословенски филолог*. Искуства у раду на овим и сличним библиографијама пружају кандидату ваљану основу да се бави темом *Српска лингвистичка библиографија*.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Zavičajna bibliografija kao temelj kulturne delatnosti biblioteke. U: MLADENović, Dobrivoje (ur.). *Bibliotekarstvo na kraju veka : [Profesija bibliotekar, Biblioteka kao kulturni centar] : zbornik radova*, (Edicija "Bibliotekar", knj. 1). Beograd: Bibliotekarsko društvo Srbije, 1996, str. 118-124.

Srpska bibliografija u periodici : 1766-1941., (Biblioteka Studije). Beograd: "Draganić", 1997. 181 str. ISBN 86-441-0203-6.

Bibliografija dela Desanke Maksimović : 1972-1998, (Studije o onjiževnom delu Desanke Maksimović, knj. 2). Beograd: Zadužbina Desanke Maksimović: Narodna biblioteka Srbije: Filološki fakultet, Centar za istočnu Aziju: Mrlješ, 2001. 791 str., slika D. Maksimović. ISBN 86-7035-086-6.

Rukopisna zaostavština Desanke Maksimović : popis i opis, (Studije o književnom delu Desanke Maksimović, knj. 3). Beograd: Zadužbina Desanke Maksimović: Narodna biblioteka Srbije: Filološki fakultet, Centar za Istočnu Aziju: "Mrlješ", 2001. 711 str.

Цензурираните книги во светлината на правната регулатива и на библиографиите. *Библиотекарство*, 2004, вол. 22, бр. 2, стр. 38-42.

Основи теорије и историје библиографије. Бањалука: Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, Београд: Филолошки факултет, 2010. – 510 стр.

Извод из библиографије ментора указује на обухват теоријских и историјских истраживања библиографије уопште, а посебно српске библиографије.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

Иако се текућа српска лингвистичка библиографија континуирано развија скоро једно столеће (с прекидима у време светских ратова), у чему је последњих седам година

велика заслуга и мр Ане Голубовић, целовитог истраживања српске лингвистичке библиографије, њене историје, теоријско-методолошких основа и могућности даљег развоја још нема, због чега је избор предложене теме за докторску дисертацију сасвим оправдан. Предложено истраживање обавило би се у време када је српска библиографија ушла у нови период свог развоја, када је и институционално и кадровски ојачала и осавременењена, због чега је такво истраживање врло актуелно. Његова актуелност је одређена и чињеницом да је и једна од изразитијих црта савремене српске лингвистике растућа продуктивност, која тражи адекватан библиографски опис. Истовремено истраживање српске лингвистичке библиографије неодвојиво је од увида у развој српске лингвистике и њено савремено стање, посебно с обзиром на чињеницу да су се многи српски лингвисти бавили библиографијом, а да је и за савремено стање српске лингвистике и њен даљи развој важно имати поуздана сазнања о библиографским изворима на којима се данас заснивају лингвистичка истраживања у Србији. Поред тога, биће неизбежно да се све то посматра у ширем развојном контексту, било да је реч о развоју библиографије у другим словенским и несловенским земљама, посебно током 20. века, било да је реч о развоју лингвистике и лингвистичке библиографије код нас и у свету. То су основни разлози због којих се може закључити да предложена тема *Српска лингвистичка библиографија* у потпуности одговара да буде тема за израду докторске дисертације.

Након истраживања и анализе библиографија које су објављиване у лингвистичком часопису *Јужнословенски филолог*, истраживачки рад кандидата биће усмерен ка библиографским радовима других лингвистичких и научних часописа у Србији, као и монографијама лингвистичких библиографија. Анализа библиографског рада везаног за науку о језику треба да пружи, до сада, најподробнији приказ развоја и резултата рада у тој области.

Циљ истраживања развоја лингвистичке библиографије у српској науци је да се путем систематизованог прегледа библиографских рубрика у српским научним лингвистичким часописима анализира њихов допринос развоју библиографије као научне делатности у Србији, а резултат библиографија српске лингвистичке библиографије.

Анализиране библиографије пружиће податке о научним радовима, чланцима и монографијама из области науке о језику. Оне су објављиване као засебне публикације, али чешће као чланци у лингвистичкој периодици. Њихови тематски оквири били су обично везани за неку ужу тематику или су биле персоналне, везане за рад научника. Неколико лингвистичких библиографија су текуће, као на пример у часописима *Јужнословенски филолог*, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор* или *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*. Значајни филолошки и лингвистички српски часописи објављивали су библиографије: *Летопис Матице српске*, *Српски књижевни гласник*, касније *Анали Филолошког факултета*, *Српски језик*, *Зборник Матице српске за славистику*, *Књижевност и језик*, *Glossa*, *Преводилац*, *Ковчежић*.

Часопис *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор* покренут је 1921. године. Континуитет у излажењу и редовно објављивање библиографских радова карактерише га и данас. Павле Поповић, покретач и дугогодишњи главни уредник, подстицањем израђивања библиографија и њиховим објављивањем допринео је развоју библиографије као научне делатности у Србији. Првих неколико бројева часописа садржи обимне библиографије издања из земље и иностранства за које је уредништво сматрало да би требало да буду представљена нашој научној јавности. Рубрика „Књиге и расправе” садржала је њихове библиографске описе пропраћене обимним напоменама, критичким приказом садржаја, разврстане у низ одељака: Библиографија и палеографија; Историја религије; Словенски језици; Југословенске књижевности; Историја; Фолклор; Етнографија. Библиографска рубрика постаје стална од 1929. године.

Амбициозно покренут рад на оваквој библиографији успешно је вођен низ година

али услед знатног повећања обима грађе која би се у њој могла наћи након броја XII (1932) објављиване су библиографије листова, књига и радова који су послати часопису. Територијални оквири оваквих библиографија прелазили су границе државе јер су у уредништво стизали материјали из целог региона.

Нису успостављена правила за адекватна решења при опису овако разнолике библиографске грађе. Периодичне публикације описане су непрегледно, навођењем података бројева пристиглих у редакцију, свих заједно у једном пасусу. Научне расправе биле су разврстане према областима. Њихови описи су били прегледнији. Име и презиме у одредници били су у инверзији, штампани курзивом. Поштовани су били језик и писмо публикације. Библиографске јединице нису биле нумерисане. Интерпункцијски знаци доследно су се користили. Након Другог светског рата овакве библиографије у *Прилозима* више нису штампане.

Библиографије објављене у *Прилозима* су, у највећем броју случајева, персоналне. Урош Џонић, Владета Поповић, Смиља Мишић и други у првим деценијама постојања *Прилога* објављивали су своје радове везане за истакнуте научнике, писце, преводе дела других књижевности на српскохрватски језик. Након Другог светског рата овакав вид библиографија постао је и једини у овом часопису. У неким бројевима објављивано је и више персоналних библиографија. Библиографски опис, у највећем броју случајева, карактерише прегледност при навођењу података, доследност коришћења интерпункцијских знакова, инвертована одредница, курзивом наведен наслов дела.

Комплетну библиографију свих радова објављених у часопису *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор* до броја L (1921–1983/84) сачинио је Станиша Војновић. Она је објављена у две књиге. У првој је грађа распоређена према рубрикама које постоје у самом часопису, а у другој према ауторима радова. Свака књига опремљена је предметним и именским регистром. Нумерација библиографских јединица континуирана је на нивоу целе библиографије. Библиографски опис је са минимумом података прегледан и информативан.

Персоналне и библиографије са посебном тематиком из области филологије у периоду до Другог светског рата објављивали су часописи попут *Српског књижевног гласника* или *Летописа Матице српске*. Њихове карактеристике сличне су другим библиографијама из тог периода. Подаци у неким нису сасвим јасно представљени већ у једном великом одељку, збијени једни уз друге. Библиографски опис коришћен у највећем броју ових библиографија сличан је било ком другом у том периоду.

На последњој страници *Српског књижевног гласника* током тридесетих година постојала је рубрика „Нове књиге” која је давала податке о публикацијама на које је уредништво сматрало да треба да укаже. Други критеријум, територијални или језички није постојао. Слично пракси *Прилога*, *Летопис Матице српске* је објављивао библиографије радова и књига достављених уредништву часописа.

У часопису *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* је 1963. године, у броју IV, покренута рубрика под називом „Прилози библиографији југословенске лингвистике на страни”. Током наредних десет година Јован Кашић и Кенет Нејлор сакупљали су, приређивали и објављивали библиографије у којима су упознавали домаћу научну јавност са радовима иностраних аутора из области српскохрватског, словеначког и македонског језика, као и са радовима југословенских лингвиста који су објављивани у иностранству. Ова рубрика није била стална у часопису. Излазила је у неколико наставака, у бројевима VII, IX, XII и XVI, са по приближно триста библиографских јединица у свакој. Допуне ових библиографија приредила је Љиљана Спасић када је у броју XXXI (1988) и XXXVI (1993) обрадила грађу за период до 1975. године. На почетку ових библиографија је била листа назива периодичних публикација из које је грађа црпљена уз њихов скраћени облик, који се користио у библиографском опису. Библиографска грађа није класификована већ је била распоређена само према абecedном редоследу одредница,

односно према презименима аутора. Неке одреднице имале су улогу упутне, слично као у библиографијама у *Јужнословенском филологу*. Библиографску грађу у највећој мери чинили су чланци у лингвистичкој периодици.

Значајан допринос лингвистичкој библиографији су свеске *Анала Филолошког факултета* које садрже библиографије свих наставника и сарадника. Прво за период од 1960. до 1965. године, а касније је објављен и наставак у два наврата, у броју XIII (1979) и броју XVII (1986).

Голуб Добрашиновић један је од највећих проучавалаца дела Вука Стефановића Караџића. Аутор је низа библиографија везаних за литературу о реформатору српскога језика које је дуги низ година, од краја педесетих до краја седамдесетих, објављивао у листу Вукове задужбине *Ковчежић*.

Часопис *Glossa*, који је излазио само током деведесетих, објавио је неколико библиографија иностраних лингвистичких публикација. То је био добар начин презентовања стране литературе домаћим ауторима.

Званично гласило Удружења научних и стручних преводилаца Србије *Преводилац* објављује повремено библиографије везане за теме из области преводилаштва.

Часопис *Кодови словенских култура*, који сваке године објављује радове уско спецификоване тематике (смрт, птице, деца и др. у словенској култури), раније је објављивао и библиографију већ постојећих радова о томе. Та пракса, нажалост, данас не постоји.

Библиографски радови из области филологије и лингвистике последњих неколико година везани су за листове као што су *Зборник Матице српске за славистику* (под уредничким вођством П. Пипера), *Књижевност и језик* и *Лингвистичке актуелности*, које дају кратке прегледе лингвистичке литературе и приказе сличних радова.

Поред готово незаобилазних рубрика библиографија у филолошким и лингвистичким периодичним публикацијама Матица српска се у нашој научној средини издваја по посебној едицији монографских публикација Библиографије. Значајан низ чине књиге *Библиографија југословенске (српске) лингвистичке русистике*. Предраг Пипер је аутор прве две (*Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1945–1975*. Нови Сад: Матица српска, 1990. и *Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1976–1985*. Нови Сад: Матица српска, 1990.) и коаутор са Б. Вићентић четврте књиге (*Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1991–2000*. Нови Сад: Матица српска, 2006.), једну су приредиле Ксенија Кончаревић и Радослава Трнавац (*Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1986–1991*. Нови Сад: Матица српска, 2004.)

Рад ће садржати библиографију српских лингвистичких библиографија и оне ће бити израђене према међународним стандардима библиографског описа. При изради дисертације биће коришћени библиографски и компаративно-историјски научни метод.

Компаративним увидом у појаву и развој лингвистичких библиографија у издањима на српском језику пружиће се историјски пресек и анализирати садашње стање лингвистичке библиографије у Србији. Поређењем српских лингвистичких библиографија са адекватним библиографијама у региону и свету биће предочене смернице за даљи развој библиографске делатности.

**VI ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:
НАПОМЕНА:**

Комисија закључује да је тема *Српска лингвистичка библиографија* коју мр Ана Голубовић предлаже за тему своје докторске дисертације, добро одабрана и убедљиво образложена, а да је Ана Голубовић, према својим досадашњим истраживањима, сасвим научно и стручно квалификована да успешно напише и одбрани такву докторску дисертацију.

КОМИСИЈА:

Проф. др Александра Вранеш

Проф. др Предраг Пипер

Доц. др Бојан Ђорђевић